

Troms fylkeskommune
Strandvegen 13
9007 Tromsø

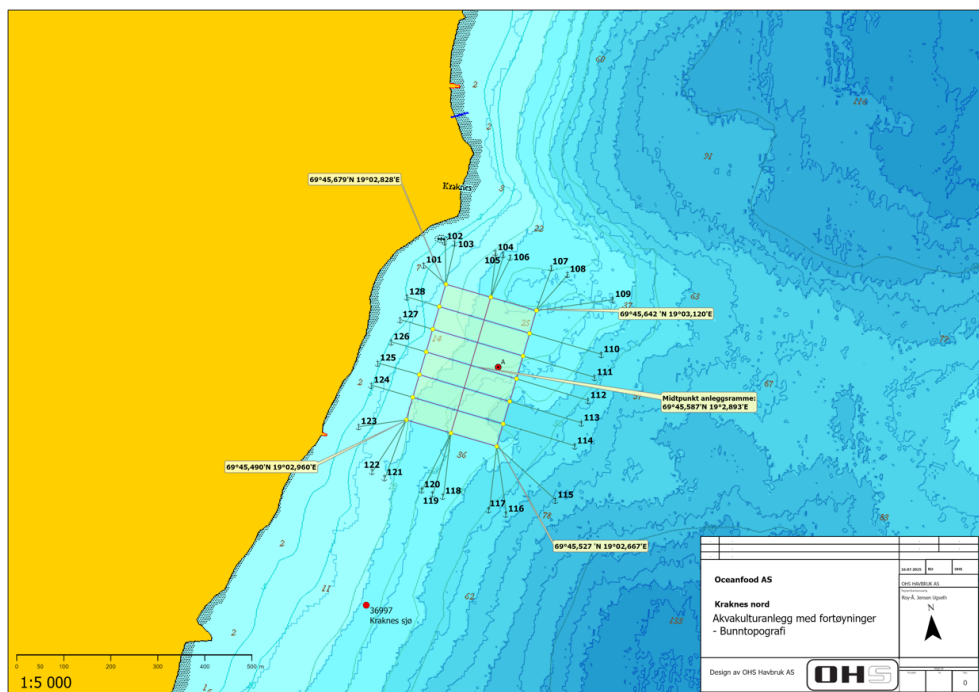
Tromsø 29. september 2025

OCEANFOOD AS – SØKNAD OM NY LOKALITET FOR TAREOPPDRETT I TROMSØ KOMMUNE (KRAKNES NORD)

Oceanfood AS søker med dette om etablering av nytt havbruksanlegg for makroalger (figur 1).

Søknaden omfatter:

- Anlegget: Rammefortøyning 300 x 200 meter overflateområde.
- 60 daa areal / 0,06 km² overflateområde
- Ca. 100 daa / 0,1 km² totalt areal
- Dyrkningstau: Ca. 25 km
- Planlagt produksjon: 125-200 tonn sukkertare og evt. annen tare som naturlig finnes i området
- 28 forankringslinjer anlegg

Figur 1. Viser omsøkt anleggsplassering på lokalitet Kraknes Nord.

Oceanfood AS
Storhaugen 1
9011 Tromsø

Orgnr: 928 608 409

post@oceanfood.no
oceanfood.no

Begrunnelse for søknaden

Om Oceanfood AS

Oceanfood AS er et Tromsøbasert selskap etablert i 2022 som dyrker og videreprosesser sukkertare. Allerede høsten 2022 gjennomførte vi første utsett av sukkertarestiklinger på Akvaplan Nivas forskningslokalitet på Kraknes, som vi samarbeider med dem om å disponere. Siden da har vi gjennomført tre produksjonssykluser (utsett på vinteren, høsting påfølgende juni). Gjennom samarbeid med blant annet Akvaplan Niva, Møreforskning og Nofima har vi utviklet, effektivisert og forbedret produksjons- og driftsmetodikken i alle ledd av verdikjeden, og dokumentert beste praksis for produksjon, med biomasse og kvalitet som langt overgår landsgjennomsnittet.

Selskapet har i denne perioden jobbet aktivt med innspill til nye kystzoneplaner, deriblant Tromsøregionen, for å få tilgang til egne lokaliteter for dyrking av tare. I dag har vi ingen egne lokaliteter som vi disponerer. For å skape lønnsom drift, er det nødvendig å skalere produksjonen, også mtp. økt videreforedling i landsdelen.

Etter å ha opplevd et krevende marked i løpet av de første årene uten salg, til tross for utstrakt kontakt med ulike marked, markerer 2025 et gjennombruddsår for oss. Vi har solgt hele årets produksjon og inngått en intensjonsavtale for 2026. Vi har også mulighet til å levere et langt større volum enn det vi kan produsere på Kraknes Sjø. For å møte denne etterspørselen er vi derfor avhengig av å få godkjent en ny lokalitet - VA16 Kraknes Nord - som disponeres fullt og helt av selskapet selv, slik at den er klar for utsett i februar 2026.

Tidsfaktoren er kritisk: For å kunne høste fra den nye lokaliteten sommeren 2026 må stiklinger utvikles og anlegget etableres i god tid før utsett. Vi anmoder derfor om rask behandling av denne søknaden. Avtalen representerer en unik og avgjørende markedsmulighet for selskapet. Uten tilgang til en ny lokalitet vil vi med høy sannsynlighet miste muligheten vi nå har oppnådd, noe som betydelig vil svekke selskapets evne til å konsolidere seg, skape nye arbeidsplasser og lønnsom drift.

Vi har også fått signaler om ytterligere økt etterspørsel for de neste årene, og vil i løpet av høsten starte prosessen med å få godkjent ytterligere arealer i Tromsø og Karlsøy kommuner. Avtalen med Akvaplan Niva om å få disponere deres forskningslokalitet med dem går ut i 2026, så dette aktualiserer også behovet for flere lokaliteter.

Om behovet for bærekraftig produksjon av mat og råvarer i nord

Potensialet til å øke havets bidrag til bærekraftig produksjon av mat og råvarer er stort, og kanskje særlig produksjonen av tang og tare. Om lag 71 prosent av jordoverflaten består av hav, men under fem prosent av maten som produseres i verden i dag kommer fra havet.

Dyrkning av makroalger er svært bærekraftig. I motsetning til størstedelen av matproduksjonen i verden i dag krever dyrkning av tare ingen foring eller gjødsling. Makroalger vokser på næringsstoffer i vannmassene og sollys.

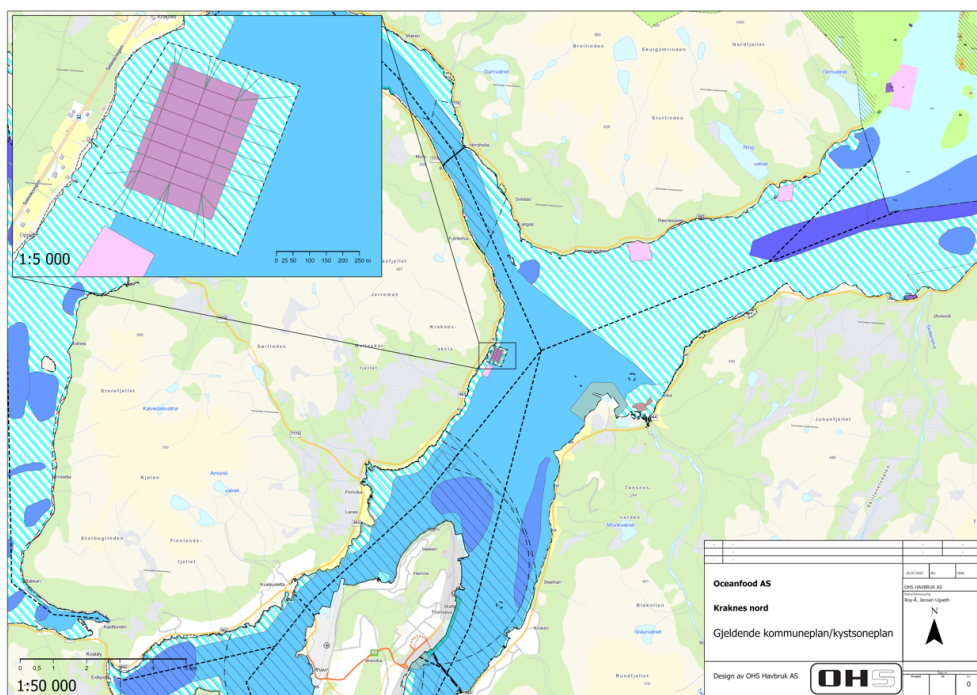
Tare fanger store mengder CO₂, forhindrer forsuring gjennom å øke pH-verdien i havet og bidrar til å gjenopprette økosystemet i havet. Tare fanger også opp næringsstoffer som fosfor og nitrogen fra blant annet akvakulturanlegg, i tillegg til tungmetaller. Tareskogen gir et godt skjul for mange fiske- og dyrearter, og taredyrking vurderes derfor til å være gunstig for fiskebestander. Dette har vi også erfart selv. På lokaliteten på Kraknes er det økt forekomst av

fisk og andre marine arter, noe som har resultert i bl a økt aktivitet av turistfiske i nærheten av anlegget.

Oceanfood AS har siden 2023 årlig vært revidert av Debio og har godkjenning for økologisk produksjon. Driften og produksjonen på Kraknes Nord vil også bli revidert og sertifisert som økologisk produksjon.

Både FN, Verdensbanken, EU og regjeringen med flere peker på viktigheten av å utvikle makroalgeproduksjon for å dekke det økende behovet for bærekraftig produsert mat og råvarer. Det er svært gode forhold langs norskekysten, men per i dag er det få aktører som har etablert seg i nord, og det er få, om ingen, lokaliteter disponible i Troms og Finnmark. Det er derfor behov for nye gode havbrukslokaliteter som er egnet for produksjon av tare.

Grundige undersøkelser og svært god driftserfaring fra lokalitet Kraknes sør gjør oss trygg på at lokalitet Kraknes nord er svært godt egnet til formålet. Lokalitet Kraknes nord vil derfor være svært viktig for den videre utviklingen av Oceanfood AS, og tidsfaktoren for å kunne ta i bruk anlegget er kritisk.

Figur 2 Viser arealplankart. Hele anlegget er plassert innenfor areal avsatt til formålet.

Lokaliteten

Etablering av makroalgeproduksjon på Kraknes Nord gir følgende fordeler:

- Ønsket areal er allerede regulert til havbruksformål
- Arealets egnethet:
 - Naturlige gode vekstforhold for tare
 - God bunntopografi
 - Gode bunnforhold
 - God vannutskiftning i hele vannsøylen

- Snittdybde 29 meter
- Ikke til hinder for skipstrafikk
- Planlagt produksjon er på moderate 200 tonn / 3,5 kg pr. m2 overflateområde. Erfaringsmessig vil nok ikke produksjone overstige 150 tonn.
- Lang brakkleggingstid

Planstatus

Ny kystsoneplan for Tromsøregionen tredde i kraft 24.05.2024. I planen er områdene VA1 og VA14 Skotsteingrunnen, VA16 Kraknes Nord og VA18 Hessfjordtaren satt av til dyrking av tang og tare. Kommunestyret har vedtatt følgende planbestemmelse (3.13) for de tre områdene:

«Detaljregulering av områdene VA1 og 14 Skotsteinsgrunnen, VA16 Kraknes Nord og VA18 Hessfjordtaren skal:

- dokumentere gjennom kartlegging av marine naturtyper og rødlistearter, at naturmangfold av nasjonal, eller vesentlig regional interesse ikke vil påvirkes negativt av anlegg som planlagt, jf pbl § 11-9 nr 8.»

Oceanfood AS søkte 12. august i år Tromsø kommune om dispensasjon fra kravet om detaljregulering for område VA16 Kraknes Nord, jf. reguleringsbestemmelsens punkt 3.13. Bakgrunnen for dette er at Tromsøregionen Interkommunale Råd (IPR) har utlyst et anbud som omfatter naturtypekartlegging av tarelokalitetene. Kartleggingen forventes å være ferdigstilt før årsskiftet.

Oceanfood har som en del av denne søknadsbehandlingen gjennomført MOMB-undersøkelse, strømmålinger, behovsvurdering og konsekvensutredning. I dialog med Statsforvalterens akvakulturavdeling har vi fått forståelse for at naturtypekartlegging ikke automatisk kreves for akvakultursøknader på tarelokaliteter, med mindre det foreligger forhold som tilsier det. Vår vurdering er at MOMB-undersøkelsen (vedlagt) viser at det med stor sannsynlighet ikke vil være behov for slik kartlegging for denne lokaliteten. Om statsforvalteren likevel skulle komme til den konklusjonen at det er grunnlag for å be om naturtypekartlegging på omsøkt lokalitet, vil denne kartleggingen med all sannsynlighet foreligge på det tidspunktet da statsforvalteren skal ta stilling til søknaden.

På bakgrunn av prosessen som er i gang satt av Tromsøregionen IPR, kan man forutsette at naturtypekartlegging foreligger før akvakultursøknaden behandles hos Statsforvalteren, i og med at denne kartleggingen skal gjennomføres i løpet av høsten.

Bunnundersøkelse

B-undersøkelsen viste at bunnen under anlegget er relativt myk, og grabbvolumet utgjør mer enn ¼ fylling på samtlige stasjoner. Sedimentet består i hovedsak av silt, sand, grus og skjellsand. Det ble tatt til sammen 10 grabbskudd på 10 stasjoner, og samtlige stasjoner gav nok materiale for videre undersøkelse i gruppe II og III. Det ble funnet dyr på samtlige stasjoner.

Stasjonene som inngår i undersøkelsen, har svært like egenskaper. Samlet indeks for kjemiske målinger gir tilstand 0,00, og sensoriske egenskaper gav samlet indeks på 0,37, hvor det kun er grabbvolum som påvirker resultatet. Middelerdien for gruppe II og III parameterne gav samlet indeks på 0,19, som gir lokalitetstilstand «1, meget god» (tabell 2 og vedlegg 1).

Lokaliteten har ikke tidligere vært benyttet til akvakultur, og det ble ikke funnet noen tegn til belastning i undersøkelsen.

OHS		Proveskjema B.1											
Firma:		Oceanfood				Dato :		01.08.2025					
Lokalitet:		Kraknes				Lokalitetsnr		Ny					
Gr.	Parameter	Poeng	Provenummer										Indeks
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Bunntype: B (blot) eller H (hard)			B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	
I	Dyr	Ja (0) / Nei (1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
II	pH	Målt verdi	7,66	7,82	7,80	7,60	7,58	7,74	7,72	7,65	7,75	7,65	
	Eh (mV)	Målt verdi	158	170	167	153	153	180	177	157	177	154	
		+ ref. verdi	375	387	384	370	370	397	394	374	394	371	
	pH/Eh	Poeng (tillegg D.1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Tils tand (prove)			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Tils tand (Gruppe II)			1										
Buffer temp.: 17,4			Sjovannstemp.: 11,3 overflate			Sedimenttemp.: 12,3							
pH sjø: 7,8 overflate			Eh sjø: 386 overflate			Referanseelektrode: 217							
III	Gassbobler	Ja = 4											
		Nei = 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Farge	Lyn/grå = 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Brun/sort = 2											
	Lukt	Ingen = 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Noe = 2											
		Sterk = 4											
	Konsistens	Fast = 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Mjuk = 2											
		Løs = 4											
	Grabbvolum	< ¼ = 0											
		¼ - ¾ = 1			1		1		1				
		> ¾ = 2	2	2		2		2		2	2	2	
	Tykkelse på slamlag	< 2 cm = 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2 cm - 8 cm = 1													
> 8 cm = 2													
Sum		2	2	1	2	1	2	1	2	2	2		
Korr. Sum (0,22)			0,44	0,44	0,22	0,44	0,22	0,44	0,22	0,44	0,44	0,37	
Tils tand (prove)			1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Tils tand (Gruppe III)			1										
Middelverdi (Gruppe II & III)			0,22	0,22	0,11	0,22	0,11	0,22	0,11	0,22	0,22	0,22	0,19
Tilstand (prove)			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Ph/Eh/Korr. sum Indeks Middelverdi	Tils tand												
	<1,1		1										
	1,1 - <2,1		2										
	2,1 - <3,1		3										
	≥3,1		4										
LOKALITETSTILSTAND												1	

Figur 3 Viser hovedresultater fra B-undersøkelse (OHS 2025)

Strømundersøkelse

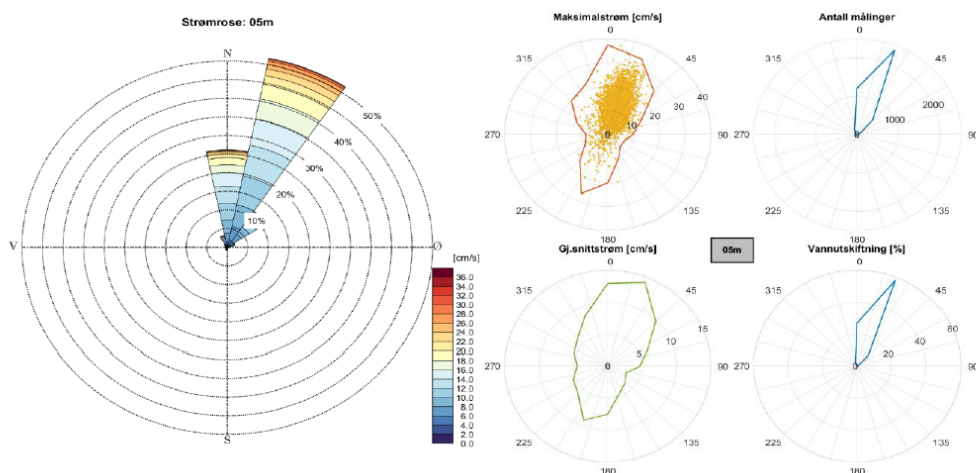
Strømmåling viser at det er meget god vannutskiftning på lokaliteten.

Målingene viser gode snitthastigheter på 5, 15, og 20 meter, og at hovedretning på vannutskiftningen er ensartet og dominerende mot N-NNØ.

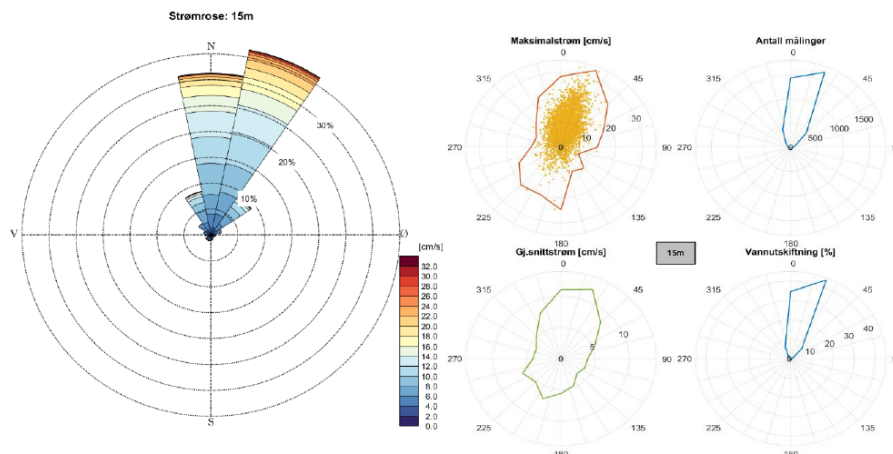
Andelen målinger <1 cm/s («nullstrøm») er svært lave i hele vannsøylen.

Tabell 1 Viser nøkkelinformasjon fra strømrappport (Akvasafe 2023)

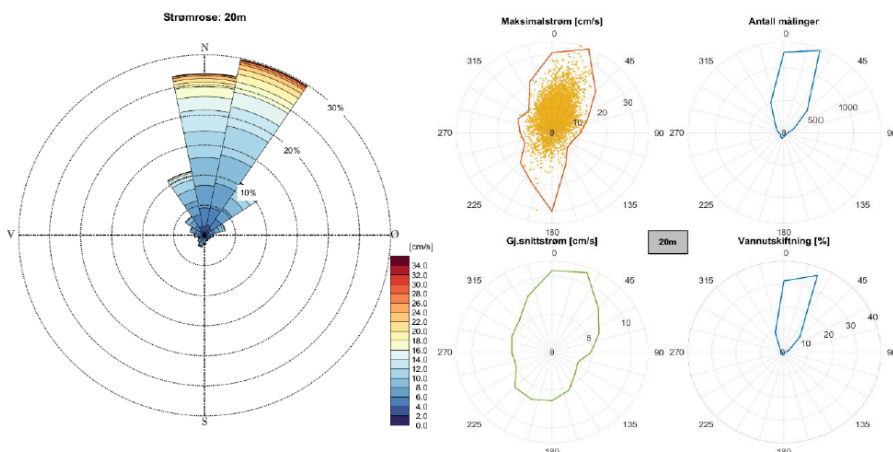
Måledyp [m]	5	15	20
Koordinater – breddegrad	69°45,580' N	69°45,580' N	69°45,580' N
– lengdegrad	019°02,982' Ø	019°02,982' Ø	019°02,982' Ø
Dybde målested [m]	25	25	25
Måleperiode – start	26.11.2022	26.11.2022	26.11.2022
– slutt	28.12.2022	28.12.2022	28.12.2022
Måleprinsipp	akustisk (Doppler)	akustisk (Doppler)	akustisk (Doppler)
Målerprodusent	Nortek AS	Nortek AS	Nortek AS
Målermodell	Aquadopp Profiler, 0,6 MHz	Aquadopp Profiler, 0,6 MHz	Aquadopp Profiler, 0,6 MHz
Måler ID	AQP11530	AQP11530	AQP11530
Måleintervall [minutter]	10	10	10
Antall målinger	4592	4592	4591
Reell måleperiode [døgn]	31	31	31
Registreringsavbrudd	ingen	ingen	ingen
Gjennomsnittsstrøm [cm/s]	12,6	10,0	9,3
Medianverdi [cm/s]	12,1	9,4	8,5
Standardavvik [cm/s]	5,5	5,2	5,1
Maksimum strømfart [cm/s]	37,3	33,4	34,8
Minimum strømfart [cm/s]	0,1	0,3	0,0
Signifikant maksimum [cm/s]	18,7	15,9	15,0
Signifikant minimum [cm/s]	6,9	4,7	4,2
10-års strøm [cm/s] ^a	61,5	55,1	57,4
50-års strøm [cm/s] ^a	69,0	61,8	64,4
Retning maksimum strøm [°]	008	025	017
Hovedstrømretning (fluks) [sektor]	N	N	N
Vektormidlet fart [cm/s]	11,8	8,9	7,5
Vektormidlet retning [°]	017	012	011
Målinger < 1 cm/s [antall]	12	41	44
Målinger < 1 cm/s [%]	0,3	0,9	1,0
Neumann parameter [-]	0,94	0,88	0,81

Figur 4 Viser strømrose 5 meter dybde. Strømrosen viser sektorer, hastigheter, og gir en indikasjon på dominerende strømretninger. (Akvasafe 2023)

Figur 5 Viser strømrose 15 meter dybde. Strømrosen viser sektorer, hastigheter, og gir en indikasjon på dominerende strømretninger. (Akvasafe 2023)

Figur 6 Viser strømrose 20 meter dybde. Strømrosen viser sektorer, hastigheter, og gir en indikasjon på dominerende strømretninger. (Akvasafe 2023)

Eventuell risiko for birdstrike

I forbindelse med vedtaket om ny kystsoneplan, ble det også vedtatt følgende bestemmelse for VA16 Kraknes nord:

3.14 Følgende gjelder lokalitet VA16 Kraknes Nord:

- Ivaretagelse av flysikkerhet: Av hensyn til flysikkerheten skal det ikke innenfor lokaliteten anlegges nye akvakulturanlegg eller gjøres tiltak på eksisterende akvakulturanlegg som kan tiltrekke seg fugl, og derved gi en økt av risiko for «birdstrike». For å sikre ivaretagelsen av disse hensynene skal Avinor høres ved søknad om tillatelse til å drive akvakultur etter §§6 og 7 i Lov om akvakultur.

Vi har innhentet denne uttalelsen fra Akvaplan Niva vedr. deres erfaring med den nåværende lokaliteten som vi disponerer sammen med dem, som ligger like sør for Kraknes nord og i samme område:

«Dyrking av tare medfører ingen føring eller annen aktivitet som tiltrekker seg større mengde sjøfugl som kan utgjøre en økt risiko for "birdstrike". Heller ikke under utsett av stiklinger eller høsting av biomasse er det observert noen tiltrekking av- eller økt aktivitet hos sjøfugl i området.»

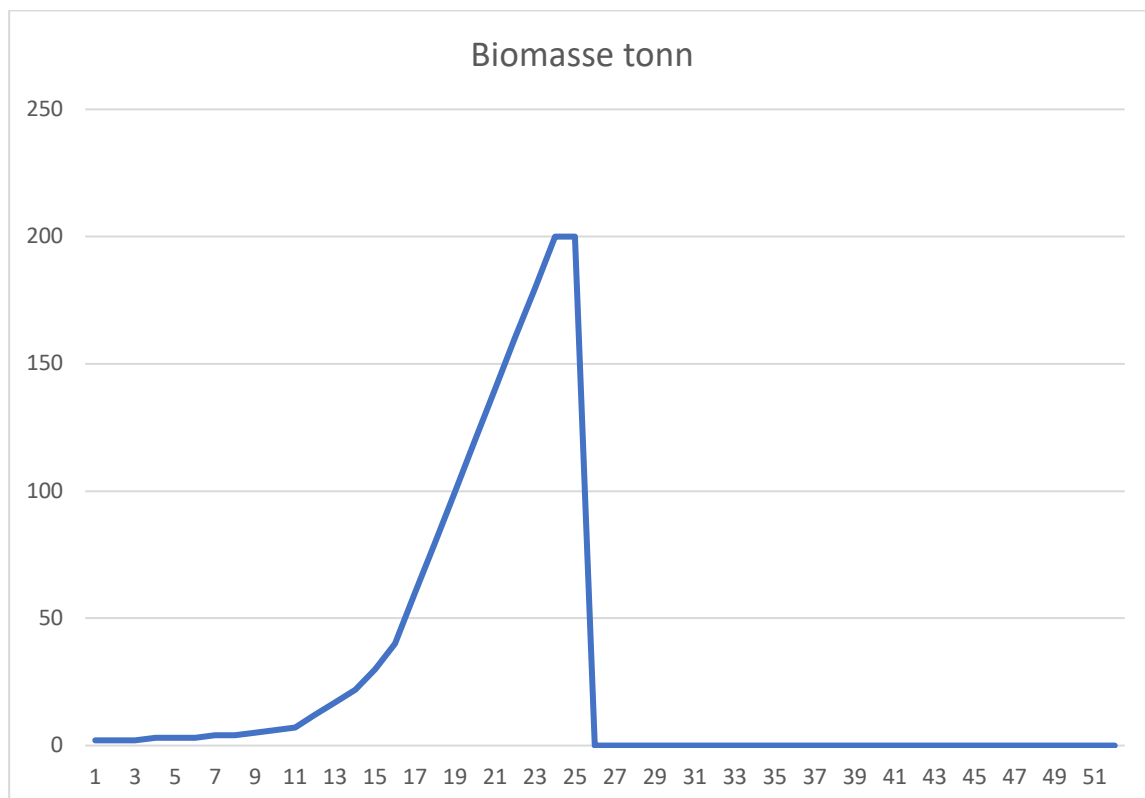
Se for øvrig også ROS-analyse og signert uttalelse fra Akvaplan Niva.

Gjennomføring av produksjon på Kraknes Nord

For å synliggjøre hvordan en tenkt produksjon på Kraknes Nord vil forløpe, er det satt opp en produksjonsplan for en produksjonssyklus («fra utsett av stikling til ferdig høstet lokalitet»). Figur 7 viser hvordan biomassen på lokaliteten vil endre seg i løpet av perioden. Det framgår at biomassen utvikler seg fra «0» tonn ved utsett rundt årsskiftet, til ca. 200 tonn ved høsting i juni.

Hovedtyngden av produksjonen skjer i måneder der værforholdene hovedsakelig er gode. Dette er positivt med tanke på en produksjon med så lav andel av løsrevet tare som mulig. Det kan forekomme noe sedimentering fra anlegget i form av noe erosjon fra tareblad og at planter løsner. Da artene er i sitt naturlige habitat og har regional avstamning vurderes det som lite trolig at det vil forekomme negative effekter som følge av dette.

Det forventes en positiv effekt av at taren er et naturlig habitat for fiskeyngel og andre marine organismer, på samme måte som naturlig tareskog.

Figur 7 Viser planlagt årlig produksjonsyklus på Kraknes Nord. Figuren viser at produksjonen er konsentrert på våren, og at lokaliteten ligger brakklagt store deler av året.

Arter

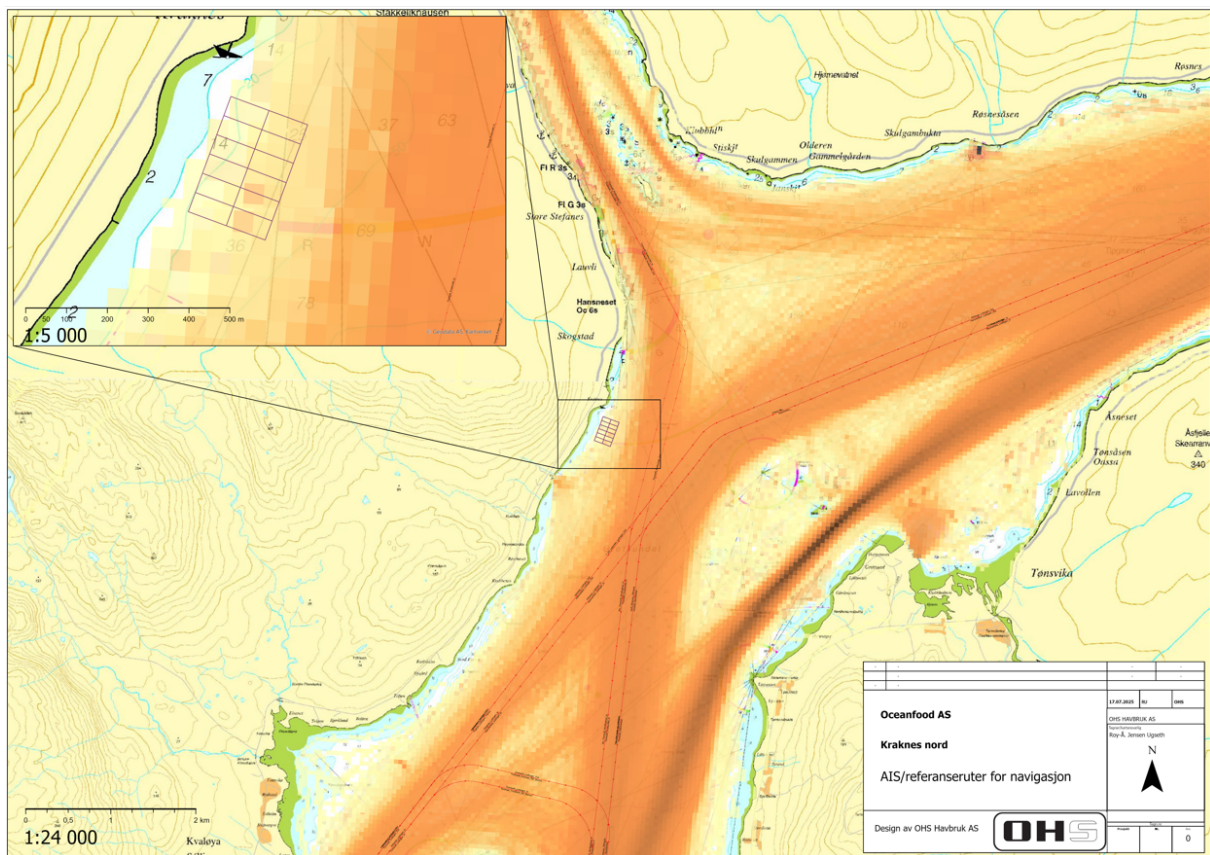
Det planlegges produksjon av hovedsaklig sukkertare og butare, men det søkes om tillatelse til å dyrke følgende arter:

- Butare *Alaria esculenta*
- Sukkertare *Laminaria saccharina*
- Søl *Palmaria palmata*

Produksjonen skjer i to trinn; først med stiklingproduksjon på land og deretter makroalgeproduksjon i sjø. Det vil kun brukes makroalger av regional avstamming.

I dag samarbeider Oceanfood AS med Akvaplan Niva som dyrker stiklingene for oss, og det vil være naturlig at vi ser på muligheten for at APN dyrker stiklingene som også skal benyttes på Kraknes Nord.

Området – ferdsel og sikkerhet

Figur 8: Kartet viser AIS skipstrafikk. Kartet viser at anlegget i liten grad er til hinder for etablert skipstrafikk, og i ingen grad i konflikt med seilingsleder / lyktesektorer i området.

Det vil være begrenset ferdsel til og fra anlegget. I forbindelse med utsett vil det være aktivitet i anlegget, med båter av mindre størrelse. Utsettet beregnes å ta vel en uke, og vil gjennomføres i okt/nov og/eller jan-mars.

Det vil gjennomføres en månedlig røkting. Målet med røktingen er primært å se til anlegget og om stiklingene får nødvendig sollys. Ved behov vil anlegget strammes til, og tau med stiklinger senkes og heves.

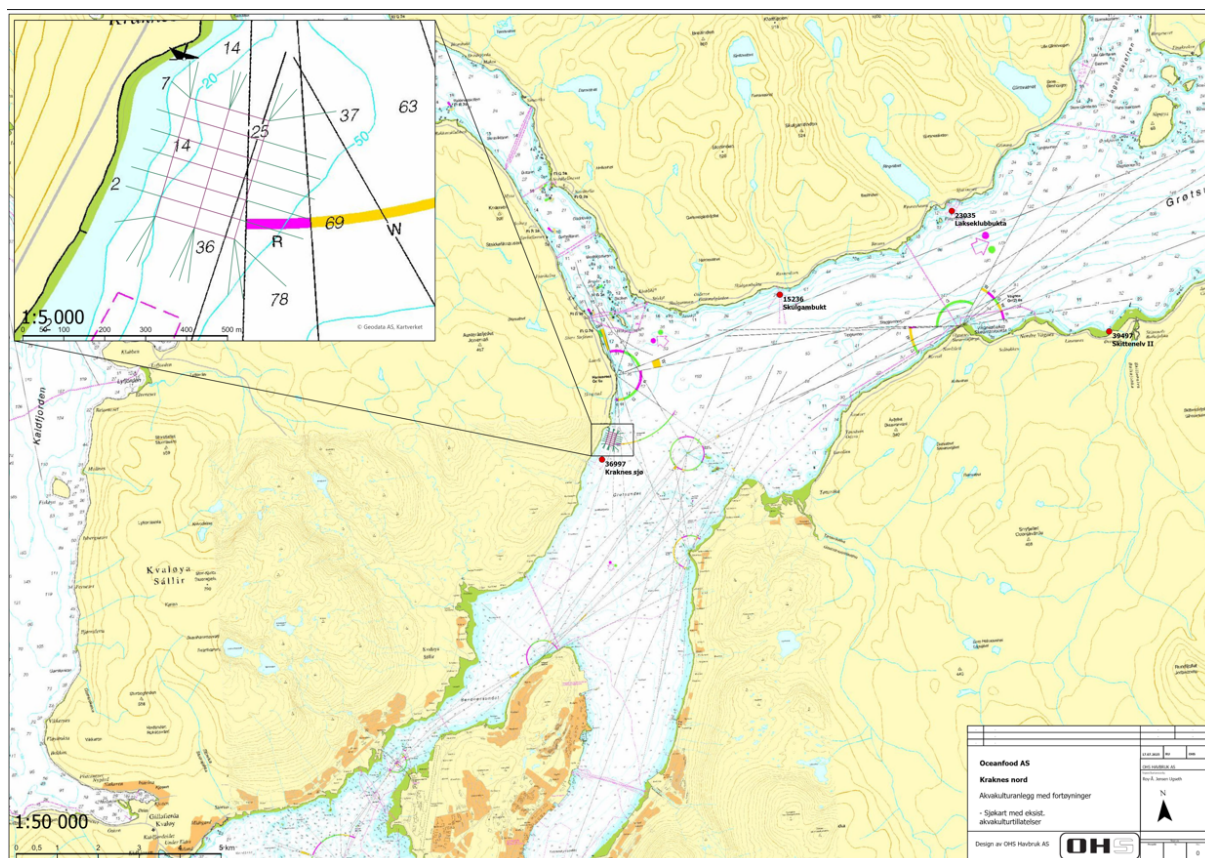
Innhøsting gjennomføres i juni og vil trolig ta 2-3 uker. I disse ukene vil det være mye aktivitet i anlegget, med innhøsting ved hjelp av båt. Mellom innhøsting og utsett er det svært begrenset aktivitet, utover å sikre at anlegget har tilfredsstillende sikkerhetsstandard, at lys virker i ytterpunkter mv.

Anlegget vil merkes slik at det er godt synlig for sjøfarende. Ytterpunktene vil ha forskriftsfestede lyssignal.

Fra innhøsting

Fra utsett

Figur 9: Sjøkart over området.

Samfunnsnytte

Havbruksnæringen spiller en viktig rolle for sysselsetningen på kysten, også i Tromsøregionen. I tillegg til direkte arbeidsplasser i næringen, gir næringen betydelige ringvirkninger også for lokalt næringsliv. En videreutvikling av havbruksnæringen til også å omfatte makroalger har et stort potensial for ytterligere sysselsetning og verdiskaping i Norge - ikke minst i den nordlige landsdelen siden vi har svært gode naturgitte forutsetninger for dyrking av tare.

I tillegg til å skape arbeidsplasser og verdiskapning vil dyrking og produksjon av makroalger sikre en bærekraftig vekst i havnæringen, kunne bidra til at klimagassutslippene reduseres, og sikre en miljøvennlig arealutnyttelse.

Dette er også politisk forankret. I planprogrammet for ny kystsoneplan for Tromsøregionen framheves det at Tromsøregionen har potensiale til å bli en av de mest attraktive kystregionene i landet. Kommunene ønsker å legge til rette for en bærekraftig vekst i fiskeri- og havbrukssektoren, samtidig som dette skal avveies mot miljø- og klimahensyn og andre samfunnsinteresser.

Tromsø kommune

Det er et sterkt fokus i planverket for Tromsø kommune på en bærekraftig utvikling, de kommersielle mulighetene som ligger i det blågrønne skiftet og potensialet for nye næringer som utnytter det store biologiske mangfoldet og mulighetene som finnes i havrommet. Det understrekes at skal Tromsø beholde og utvikle posisjonen som den ledende byen i Arktis, er man avhengig av et bærekraftig, innovativt og kompetent næringsliv, sammen med sterke forsknings- og kompetansemiljøer.

I Tromsø kommunes samfunnsdel av kommuneplanen for 2020-2032 slås det fast at det overordnede målet fram mot 2032 er et bærekraftig Tromsø, og at dette skal nås gjennom de tre samfunnsmålene sosial, klima- og miljømessig og økonomisk bærekraft. Et styrket og variert nærings- og arbeidsliv der blågrønn omstilling, og tilrettelegging for miljøvennlig arealbruk og et redusert klimaavtrykk trekkes fram som viktige muligheter.

En etablering av et taredyrkingsanlegg på Kraknes Nord er derfor ikke bare i tråd med ny kystsoneplan for Tromsøregionen, men er også i tråd med både nasjonale og lokale politiske føringer.

På denne bakgrunn søkes det om etablering av lokalitet Kraknes Nord. Vi anmoder om rask behandling av søknaden, av forretningskritiske årsaker, som tidligere beskrevet.

Svar på dispensasjonssøknad fra Tromsø kommune vil bli ettersendt så snart den forligger. Vi er klar over at søknaden ikke er komplett før denne er behandlet. Ber likevel om at dere starter behandlingen av søknaden så snart som mulig slik at vi ikke mister tid og mulighet til å komme i mål innen februar 2026.

Ta kontakt hvis noe er uklart eller at noe mangler.

Med vennlig hilsen

Renate Larsen
Styreleder
Oceanfood AS

